

Öknaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Varje år ska verksamheten beskriva sitt arbete mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling i en plan, i enlighet med 3kap. 16 § diskrimineringslagen och 6 kap. 8 § skollagen. Inom verksamheten råder en nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Ledningen och all personal har ett gemensamt ansvar för detta arbete.

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Gymnasieskola och gymnasiesärskola
Läsår: 2022/2023

Innehållsförteckning

Öknaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling	0
Grunduppgifter	4
Verksamhetsformer som omfattas av planen.....	4
Ansvariga för planen läsåret 2022/2023	4
Vår vision	4
Planens giltighetstid	5
Läsår.....	5
Delaktighet Elevernas Delaktighet	6
Vårdnadshavarnas delaktighet	6
Personalens delaktighet.....	6
Förankring av planen	8
Planen ska förankras hos eleverna genom:	8
Hos vårdnadshavare genom:	8
Hos personal genom:.....	8
Utvärdering.....	9
Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats.....	9
Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.....	10
Resultat av utvärderingen av fjolårets plan	10
Öknaskolans trygghetsenkät:	
Trivsel	10
Värdegrund	10
APL	12
Internatet	12
Resultat från fokusgrupper.....	12
Utvärdering av mål från läsåret 2021/2022 - underlag för åtgärder läsåret 2022/2023	14
Främjande åtgärder	14
Aktivitet:	14
Utvärdering:	14
Aktivitet:	14
Utvärdering:	14
Aktivitet:	15
Utvärdering:	15
Aktivitet:	15

Religion eller annan trosuppfattning:	22
Främjande åtgärder:	22
Funktionsvariation:	22
Främjande åtgärder:	23
Sexuell läggning:	23
Främjande åtgärder:	23
Ålder:	23
Främjande åtgärder:	23
Datum när det ska vara klart	23
Förebyggande åtgärder	24
Områden som berörs av åtgärden	24
Åtgärder inklusive utvärdering och uppföljning	25
Åtgärdande del	27
Policy	27
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	27
Akuta åtgärder, uppföljning och dokumentation	27
Repressalier	28
Ansvar och handlingsplikt	28
Handlingsplikt:	28
Befogade tillsägelser:	28
Definitioner i arbetet med likabehandling	29
Diskriminering	29
Direkt diskriminering	29
Indirekt diskriminering	29
Kränkande särbehandling	29
Mobbning	29
Trakasserier	30
Sexuella trakasserier	30

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

På Öknaskolans naturbruksgymnasium läser cirka 220 elever yrkesprogrammet – naturbruksprogrammet, med inriktningarna häst, djur, trädgård, lantbruk eller naturturism. Skolan erbjuder även introduktionsprogrammet Yrkesintroduktion där cirka 19 elever går under detta läsår. Öknaskolan erbjuder även Skog, mark och djur samt gymnasiesärskolans individuella program vilka är 4-åriga utbildningar, med cirka 23 elever.

På Öknaskolan finns även ett internat med plats för cirka 160 elever för boende under veckorna.

Ansvariga för planen läsåret 2022/2023

Kultur & Utbildning, region Sörmland, Huvudman

Lotta Lindberg-Thompson, Verksamhetschef och tf rektor under läsåret

Kirsi Östberg, Biträdande rektor samt studie och yrkesvägledare

Frida Vejdal, Kurator (tjänstledig från den 1/11 2022), vikarie är Petter Svensson, kurator

Ulrica Backman, Socialsamordnare

Karin Husa, Speciallärare

Åsa Olsson, Skolsköterska

Vår vision

Öknaskolan präglas av respekt för människors lika värde och skolan tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annat kränkande bemötande. Öknaskolan och Sörmlands naturbruk ska vara tryggt för våra elever och fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Personal och elever ska bemötas med respekt och skolan ska vara en trygg miljö där alla insatser ska utgå från varje elevs unika behov och förutsättningar samt med deras bästa i fokus. Etniska, religiösa och kulturella intressen ska så långt som möjligt tillgodoses.

Vi strävar mot att all personal och alla elever ska agera utifrån huvudmannens värdegrund; Respekt, Engagemang, Ansvar och Göra skillnad. All personal skall omedelbart reagera och vidta åtgärder vid kränkningar eller diskriminering och ska i alla sina val och beslut se till varje elevs bästa och alla människors lika värde. Vi arbetar för att skapa ett förtroendefullt klimat som resulterar i att eleven vågar vända sig till all personal som finns tillgänglig och alla elever ska känna sig trygga i att alla vuxna på skolan agerar utifrån denna plan.

Utgångspunkten är en humanistisk människosyn som baseras på antagandet att alla människor ska behandlas med respekt och att alla har lika värde oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, religionstillhörighet, ursprung eller funktionsvariationer. Den humanistiska människosynen utgår ifrån att människan är social, förändrings- och utvecklingsbar och förmögen att ta ansvar för sitt liv och sina gärningar. Alla på skolan, såväl elever som medarbetare, ska känna till sina rättigheter och kunna koppla dem till de skyldigheter som de innebär, med hänsyn till ålder.

Planens giltighetstid

2022-08-15 - 2023-08-16

Läsår

2022/2023

Delaktighet

Elevernas Delaktighet

Eleverna på Öknaskolan är en viktig röst och deras delaktighet är nödvändig för att planen ska vara relevant. Elevernas delaktighet i arbetet kring diskriminering och kränkande behandling sker genom:

Att varje vecka ha "timme till förfogande" med sin/sina mentorer där värdegrund diskuteras. Planering av värdegrundsarbetet under "ttf" har skapats under januari 2022 och förmedlats till all undervisande personal. Denna planering går även igenom under måndagsmöten med samtlig personal för att påminna om veckans fokus. Dokumentation av detta arbete återkopplas till rektor av varje mentor.

Att ha regelbundna elevråd samt skyddsråd där eleverna ges möjlighet att uttrycka sådant som de anser borde förbättras angående regler, struktur och bemötande men också för att prata kring elevernas trygghet, mående samt stämning i klassen.

Att under vårterminen fylla i varsin trygghetsenkät. Syftet med enkäten är att undersöka om eleverna känner sig trygga i skolan samt att göra en kartläggning kring skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Eleverna har varit delaktiga i utformandet och genomgång av resultaten från trygghetsenkäten.

Att genom fokusgrupper få vara med och ta fram förslag på åtgärder för skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

På skolan finns även en barnrättspilot vars uppdrag är att finnas till för samtliga elever genom att lyssna på vad elever har att säga, ta deras upplevelser på allvar och tillsammans med gällande elev göra ett ärende av upplevelsen samt se till att eleven får återkoppling på ärendet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare till de elever som är under 18 år erbjuds varje termin att delta på utvecklingssamtal. Vid dessa tillfällen finns alltid möjligheten att ta upp funderingar kring elevens trivsel och trygghet. Vårdnadshavare till elever i årskurs 1 bjuds in till föräldramöte under höstterminen. Det har även varit ett extrainsatt föräldramöte under höstterminen 2021 för att engagera föräldrarna i skolans värdegrundsarbete. Enskilda klasser har även infört månatliga föräldramöten för att därigenom öka dialogen med hemmen. Vårdnadshavare har möjlighet att vid övriga frågor eller funderingar vända sig till elevens mentorer, elevhälsan, skolledningen eller internatpersonalen.

Vårdnadshavare delges planen innan den fastställs och har möjlighet att tycka till kring den.

Personalens delaktighet

Planen mot diskriminering och kränkande behandling arbetas fram av en arbetsgrupp och all tillsvidareanställd personal har möjlighet att lämna synpunkter inför fastställandet.

Planen tas upp och arbetas igenom vid två tillfällen inför fastställandet.

Vid EHT, APT och personalmöten diskuteras frågor som berör diskriminering och kränkande behandling och personalens tankar om elevernas trivsel och trygghet. Syftet är att tidigt se

tendenser för att kunna arbeta förebyggande. Personalens tankar om trivsel och trygghet kan även tas upp vid konferenser eller eventuell handledning.

Ledningen har sedan höstterminen 2021 aktivt arbetat med normer, normkritiskt tänkande, värdegrundsfrågor och diskrimineringsgrunderna under bland annat måndagsmöten, gymnasiepmöten, mentorsmöten samt pedagogiska samtal.

Samtlig personal har varit delaktiga i utformandet och genomgång av resultaten från trygghetsenkäten.

Personalen har genom fokusgrupper tillsammans med eleverna fått vara med och ta fram förslag på åtgärder för skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

Skolans huvudman genom rektor och Elevhälsan har huvudansvaret för att revidera, förankra och hålla planen levande. Planen förankras hos elever, vårdnadshavare och personal genom TTF, specifika värdegrundsinsatser, hemsidan och gemensamma mötesforum såsom APT, måndagsmöten och gymnasimöten. Rektor har ansvar för att ny personal delges planen. Mentor har ansvar för att nya elever och deras vårdnadshavare delges planen när de börjar på skolan.

Planen ska förankras hos eleverna genom:

Temaarbeten, trivselenkäter, TTF, skyddsrådsmöten, elevrådsmöten samt i daglig kontakt genom att diskutera värdegrunder och beteende mot varandra.

Hos vårdnadshavare genom:

Att delge planen mot diskriminering och kränkande behandling, både inför revidering samt vid fastställandet av planen. Sker vid informationsutskick inför läsårsstart.

Att vid föräldramöten och utvecklingssamtal samtala om ämnen/frågor som berör skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen lämnas som påminnelse vid terminens första föräldramöte.

Hos personal genom:

Att samla in synpunkter på planen, att kontinuerligt ta upp planen som en punkt på EHT, APT och övriga personalmöten.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Under höstterminen 2021 hade Öknaskolan en tillsyn av Skolinspektionen. Resultatet av denna tillsyn har varit en del av det underlag som använts för utvärdering av förra årets plan, samt revideringen av Planen mot diskriminering och kränkande behandling 2022–2023.

Under vårterminen 2022 genomfördes en trygghetsenkät av skolans elever, som arbetats fram tillsammans med både elever och personal. Enkäten besvarades då av 173 elever, jämfört med fjolårets enkät som besvarades av totalt 97 elever. Detta gör att årets resultat med större säkerhet går att applicera på den totala elevgruppens reella upplevelser, men samtidigt försvårar svarsfrekvensen en jämförelse med fjolårets resultat från enkäten.

Efter att enkäten genomförts sammanställdes resultaten av elevhälsan och konkretiserades till tre områden; *Fysisk miljö*, *Språkbruk* samt *Jämlikhet/machokultur*. Dessa tre områden baserades på att ca 20 % av eleverna uttryckt att det finns otrygga platser på skolan. Bland de lägre resultaten inom området *trygghet* samt vilka som upplevt att de blivit utsatta för kränkningar och trakasserier står den uppgivna könstillhörigheten *tjej* för en stor majoritet av dessa. Ett flertal elever i trygghetsenkäten ger även uttryck för en skillnad i bemötande, beteende och upplevda känslor mellan de olika könstillhörigheterna.

I ett led att engagera personal och elever i värdegrundsarbetet sammansattes fokusgrupper där eleverna fick diskutera resultat av enkäten samt bidra till tankar kring åtgärder. Genom fokusgruppernas diskussion, resultaten av trygghetsenkäten samt Skolinspektionens underlag kan skolan få indikationer på vilka områden som elever samt personal anser fungerar bra samt vilka som behöver arbetas extra kring.

Att ta i beaktning är att en del av vår undervisning det senaste läsåret har varit på distans med anledning av rådande pandemi. Detta kan försvåra tolkningen av resultaten genom att bland annat vissa problemområden kan förstärkas respektive försvagas då det exempelvis både kan finnas situationer som skolan inte har haft möjlighet att upptäcka, liksom situationer som skulle kunna uppstå i den ordinära skolmiljön, men som uteblivit eller minskat med anledning av distansstudier.

En utvärdering har även gjorts i olika mötesforum såsom EHT, möte mellan elevhälsa och skolläda samt möte mellan elevhälsa och ledningsgruppen.

Planen har även utvärderats av hela personalgruppen i samband med revidering och fastställandet av planen för 2022/2023.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Samtlig personal har varit delaktig i samband med utvärdering och revidering av planen. Planen har även skickats ut till vårdnadshavare för synpunkter och sedan utvärderats och reviderats av elevhälsan och rektor.

Huvudmannen har även delgetts planen vid revidering och inför fastställandet.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Öknaskolans trygghetsenkät

Trivsel

I trygghetsenkäten framkommer att 6,6% skattar en 2: a eller lägre på en skala 1–6 när det kommer till trivsel på skolan. När eleverna har fått möjligheten att utveckla de svaren så är de utvecklingsområden som skolan fått till sig följande: många trångsynta människor, mycket uppgifter i skolan i kombination med att vissa lärare känns oförstående, rasistiska och sexistiska kommentarer bland elever, homofobiska tankar och uttryck samt ett uttryck för att ”killgrupper” är obehagliga eller säger taskiga kommentarer.

Utmärkande av upplevda skillnader mellan könen är även något som blir tydligt när svarsresultaten sorteras utifrån de tre olika könskategorierna, där ”tjej” eller ”ickebinär” ger avsevärt lägre betyg än ”kille”.

Det som också går att utläsa av trygghetsenkäten är att 6,6% av eleverna upplever en låg trivsel i sin klass, men där majoriteten av eleverna skattar ett högt betyg, på skalan 1–6. Vid utveckling av svaren påpekar eleverna följande: Ej en sammansvetsad klass, ingen gemenskap, härliga klasskamrater, alla kan prata med alla samt att det är lätt att hitta kompisar då alla har liknande intressen.

Även under denna kategori kan vi se en skillnad i svaren mellan de olika könskategorierna, där ”tjej” står för majoriteten av de lägre betygen.

Likaså har en tiondel av eleverna skattat lågt när det kommer till känslan av meningsfullhet att gå i skolan. Nästan en lika stor andel av de svarande har uppgett att de inte upplever att de kan påverka sin utbildning. Forskning visar att motivation hänger ihop med känslan av delaktighet och möjlighet att påverka, vilket även kan vara ett tydligt samband mellan dessa två resultat.

Värdegrund

I enkäten framkommer det att 25 av de svarande har upplevt diskriminering på skolan. I ett förtydligande av diskrimineringsgrunderna så har eleverna uttryckt att de blivit diskriminerade på grund av kön, könsidentitet/könsuttryck, etnicitet, funktionsnedsättning samt sexuell läggning. Gällande frekvensen av diskriminering så uppger de svarande följande:
8,4 % - Det har hänt någon gång
2,3 % - Det har hänt flera gånger

Eleverna uppger även att cirka 15,6 % har upplevt trakasserier på skolan *någon gång, flera gånger* samt *det händer ofta*. De diskrimineringsgrunder som omfattas är framför allt

etnicitet, kön, könsidentitet/könsuttryck, men även funktionsnedsättning, ålder, religion samt sexuell läggning. . . Gällande frekvensen av trakasserier uppger de svarande följande:

3,9 % - Det har hänt någon gång

3,9 % - Det har hänt flera gånger

3,1 % - Det händer ofta

22,3 % av de svarande uppger att de har blivit kränkta på skolan. Frekvensen varierar mellan att de flesta av dessa uppger att de blivit kränkta någon gång till att enstaka procent anger att de blir kränkta nästan varje dag. Vid förtydligande av var kränkningarna sker uppger eleverna att majoriteten av kränkningarna sker på raster och på internatet, men att cirka 2 % av kränkningarna sker på nätet. Det går även att utläsa från enkäten att 36,4 % av *tjej* har upplevt kränkningar, medan 11,8 % av *kille* uppger att de blivit kränkta.

7,1 % uppger att de någon gång blivit utsatt för våld på skolan. Även baserat på dessa resultat kan man se att informationen kring hur och var elever kan vända sig om de upplever att de blivit orättvist behandlade på skolan, behöver delges vid flera tillfällen och i olika format.

15,3 % uppger att de inte vet vart de kan vända sig om de blivit utsatt för kränkningar, diskriminering eller trakasserier samt 8,2 % upplever att de aldrig får det stöd de behöver från skolan när något inträffat, vilket är siffror som skolan behöver få ner väsentligt till nästa läsår, detta genom tydlig information och mer uppsökande verksamhet från bland annat elevhälsan.

Dessa resultat visar på att skolan behöver lägga extra fokus på det främjande och förebyggande arbetet under kommande läsår. Skolan har under 2021 arbetat med att aktivt lyfta planen mot diskriminering och kränkande behandling samt jobba med normkritik och värdegrundsfrågor. Även om det arbetet behöver utvecklas även fortsättningsvis så kan vi se att till skillnad från förra läsårets resultat på 33,3 % uppger i år 74,1 % av eleverna att de fått information om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling sedan höstterminen 2021.

Vid specificering kring elevernas uppfattning kring frågan: *Upplever du att skolan arbetar aktivt med att motverka kränkningar, diskriminering & trakasserier* svarar 18,1 % att de inte upplever att skolan arbetar aktivt med just detta. Man kan även utläsa här att 2/3 av de som svarat "nej" har könsidentiteten *tjej*.

Gällande tryggheten i den fysiska skolmiljön uppger 20,6 % att det finns otrygga platser på skolan. Dessa platser beskrivs som följande:

Stigen mellan internatet och matsalen, matsalen, skolhuset, vägar, att gå förbi killgrupper, skoltoaletterna, internatet.

Den fysiska miljön på skolan har efter arbetet med resultaten från trygghetsenkäten blivit ett av tre fokusområden. Förslag på åtgärder kring de otrygga platserna diskuterades därav i fokusgrupper där elever och personal tillsammans fick diskutera frågan. Detta presenteras mer under *åtgärder*.

APL

Resultaten för trygghet samt stöd vid APL-placeringar visar på en ökad trygghet samt en bättre kommunikation mellan skola, elev och APL-plats än förra året. Resultaten i trygghetsenkäten idag är nästintill enbart positiva där eleverna uttrycker att de finner ett stort stöd hos sina mentorer när det gäller eventuella problem med APL-placeringar.

Internatet

12,2 % har skattat en 3: a eller lägre på en skala mellan 1–6, vid frågan om de trivs på internatet.

11,4 % har skattat en 3: a eller lägre på en skala mellan 1–6, vid frågan om de känner sig trygga på internatet.

14,8 % har skattat en 3: a eller lägre på en skala mellan 1–6, vid påståendet ”*På internatet behandlar vi varandra med respekt, både elever och personal*”.

Ett tydligt värdegrundsarbete kommer att göras även med internatet på skolan under hösten. Kopplar man även resultaten av var kränkningarna på skolan äger rum, så kan man se att en stor andel av dessa sker på internatet. Elevhälsan samt skolledning har kontinuerliga avstämningsmöten med Internatet i dagsläget, men ett arbete med att följa rutiner gällande kränkningar och kränkingsanmälan kommer att göras och utvärderas under kommande läsår.

Resultat från fokusgrupper

Efter att trygghetsenkäten genomförts sammanställdes resultaten av elevhälsan och konkretiserades till tre områden; *Fysisk miljö*, *Språkbruk* samt *Jämlikhet/machokultur*. Dessa områden har sedan diskuterats utifrån specifika frågeställningar kring problembild och åtgärdsförslag i fokusgrupper bestående av både personal som elever.

Fysisk miljö

Eleverna identifierar olika platser som ”otrygga”. Orsaker till att dessa upplevs otrygga samt förslag på åtgärder lyfts fram i fokusgrupperna enligt följande:

Vägarna: bilar och a-traktorer kör för fort – väggupp och fartavla önskas sättas upp.

Två backar på området: för mörkt – önskan om uppsatt belysning

Utanför S-salarna: Obehagligt att bli uttittad – Önskan om uppsatta skärmväggar

Toaletter: Att många ser dörren, att någon ska knacka – Ökad vuxennärvaro i rastutrymmen

Matsalen: Trångt vid drickaautomaten, känner sig uttittad – önskan om fler bord och mer personal

Rastutrymmen: Känner sig uttittad, kränkande kommentarer fälls – önskan om mer vuxennärvaro.

Språkbruk

Resultaten från fokusgrupperna visar på att eleverna upplever att det finns en kultur på skolan, att även personal har ett dåligt språkbruk, att det är normaliserat och att tillsägelser från personal snarare triggar beteendet. Majoriteten av eleverna uttrycker dock en oförståelse till att andra ska ta illa upp av ”interna skämt”.

Som förslag på åtgärder kring problematiken ger eleverna följande förslag:

Skapa en förståelse kring kränkande ord och dess betydelse.

Tydliggöra nolltolerans mot kränkningar

Utbilda eleverna i större utsträckning rörande kränkande behandling

Implementera arbetet kring värdegrunden mer intensivt redan i årskurs ett

Mer vuxennärvaro

Jämlikhet/machokultur

En förståelse kring detta fokusområde uttrycks bland eleverna i fokusgrupperna.

Som förslag på åtgärder kring problematiken ger eleverna följande förslag:

Jobba regelbundet med frågor kring jämställdhet och jämlikhet

Samtalsgrupper

Temadagar

Fler aktiviteter på skolan och internatet

Mer vuxennärvaro

Äldre elever som mentorer för yngre

Utvärdering av mål från läsåret 2021/2022 - underlag för åtgärder läsåret 2022/2023

Främjande åtgärder

➤ **Mål:**

Att öka tryggheten för elever och vårdnadshavare, detta genom att stärka gemenskapen och Vi-känslan över gränserna mellan inriktningar och årskurser samt att lära känna skolmiljön och personalen. Att öka vårdnadshavares insyn och delaktighet i skolan.

Aktivitet:

Introduktionsdagar och möten för vårdnadshavare.

Utvärdering:

Introduktionsdagar hölls för eleverna vid uppstarten av höstterminen -21. Vissa klasser såg även vid terminsstart vårterminen -22 att ett stärkande arbete för klassens gemenskap behövdes och aktiviteter för dessa klasser genomfördes.

Ett inledande föräldramöte erbjöds till samtliga vårdnadshavare. Då skolan såg ett behov av ökat samarbete med hemmen när det gällde skolans värdegrundsarbete så anordnades ytterligare ett föräldramöte i slutet på höstterminen 2021. Där behov fanns kallade mentorer till ytterligare föräldramöten, där det i vissa klasser skedde månatligen. Skolan upplever att samarbeten med hemmen har fungerat bättre än tidigare samt att skolans arbete har blivit mer transparent gentemot vårdnadshavare.

➤ **Mål:**

Att använda Timme till förfogande (TTF) för att ge utrymme till värdegrundsarbete. Syften med TTF är att stärka trivsel, trygghet, studieresultat samt att underlätta informationsflödet.

Aktivitet:

En tydligare planering för arbetet med värdegrundsfrågor under Timme till förfogande (TTF) har gjorts under höstterminen 2021. Det har bland annat utförts värderingsövningar, genomgång av planen mot diskriminering och kränkande behandling samt att mentorerna har haft en HBTQ utbildning för sina elever.

Utvärdering:

Då det visat sig att mentorerna har jobbat olika mycket med dessa frågor, framför allt på grund av bristande tidsutrymme, så ska schemat ses över för att skapa möjlighet för mentorerna att arbeta mer med dessa frågor under kommande läsår.

➤ **Mål:**

Att via elevråd och skyddsråd engagera eleverna i skolans verksamhet samt skapa möjligheter för eleverna att lyfta fram frågor, idéer och synpunkter på utbildningen, den psykosociala och den fysiska arbetsmiljön.

Aktivitet:

Elevråd samt skyddsråd har genomförts kontinuerligt under läsåret.

Utvärdering:

Frågor, idéer och synpunkter har tagits vidare till skolledningen via en elevrepresentant som deltagit på skyddskommitté och möjliga åtgärder har genomförts.

➤ **Mål:**

Att skapa en tydligare plan gällande arbetet med Sexualitet, Samtycke och relationer.

Aktivitet:

Under vårterminen 2021 sammansattes ett team för att arbeta med Sexualitet, Samtycke & Relationer.

Utvärdering:

Detta team träffades vid två olika mötestillfällen under höstterminen. På grund av rådande pandemi uteblev en del möten samt att arbetet i gruppen inte hann utvecklas tillräckligt för att gynna verksamheten på ett mätbart sätt. Detta arbete kommer därför att behöva utvecklas och formuleras om under läsåret 22/23.

Förebyggande åtgärder

➤ Mål:

Skolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier, och annan kränkande behandling baserat på kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.

Aktivitet:

Skolans bibliotek har under läsåret 21/22 köpt in ytterligare normutmanande litteratur som bland annat innefattar olika familjekonstellationer, olika sexualitetsuttryck samt olika sexuella läggningar.

Som en del i värdegrundsarbetet med skolans personal anordnade Kultur och utbildning en gemensam personaldag 13/6–22 med fokus på värdegrund, det egna ansvaret och normer.

Utvärdering:

Den nya litteraturen har ställts fram i bibliotekets monter för att vara mer lättillgängligt för eleverna. Det skolan har kunnat se är att fler elever samtalar kring HBTQ frågor och normer än tidigare.

Personal har uttryckt att föreläsningarna på den gemensamma personaldagen var mycket bra och diskussion om samma föreläsare ska komma till skolan och föreläsa för eleverna förs.

➤ Mål:

Elevernas känsla av trygghet och trivsel ska vara hög i hela verksamheten.

Aktivitet:

Under uppstarten höstterminen hölls föreläsningar kring personsäkerhet och det egna ansvaret för skolans elever av Joachim Strand från regionen. Dessa innefattade bland annat hur man behandlar varandra samt hur man gör som personal kontra elev vid exempelvis kränkningar eller hot.

Utvärdering:

Föreläsningarna uppskattades av både personal och elever.

➤ Mål:

Öknaskolan kommer under 2021/2022 att fokusera på att etablera ett kontinuerligt arbete och en ökad förståelse för och med skolans värdegrund bland såväl personal som elever och vårdnadshavare.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument hela verksamheten och där elever ska känna till deras rättigheter och vem de ska vända sig till om så behövs.

Aktivitet:

Genomgång av planen mot diskriminering och kränkande behandling hålls för personal. Dokument kring anmälningsplikt går igenom med personal, samt skrivs under av samtliga anställda.

Genomgång av planen mot diskriminering och kränkande behandling hålls för elever under TTF.

HBTQ-utbildning hålls för samtliga elever under TTF.

Kurator arbetar ute i klass med normer och normkritik, utifrån skolans värdegrund.

Värdegrundsarbete görs av mentorer under TTF i form av värderingsövningar eller samtal kring värdegrund.

Eleverna görs delaktiga i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling under TTF, skyddsråd, elevråd och fokusgrupper.

Utvärdering:

Skolan kan se att fler elever engagerar sig i arbetet med skolans värdegrund genom exempelvis dialog med lärare, mentorer, ledning och elevhälsa. Önskemål om olika insatser såsom ökad vuxennärvaro lyfts av elever.

Skolan kan även se en ökad mängd kränkingsanmälningar, vilket visar på att eleverna i större utsträckning känner till sina rättigheter och skolans skyldigheter.

➤ Mål:

Öknaskolan kommer aktivt att arbeta för att reducera den upplevda stressnivån hos våra elever.

Aktivitet:

Personal deltar på EHT-möten för att samtala kring elevers situation.

Speciallärare och kurator ger personal information om diagnoser och anpassningar.

Utvärdering:

Den upplevda stressnivån har sjunkit betydligt vid jämförelse av resultaten från trygghetsenkäten 2021–2022.

➤ Mål:

Vi arbetar aktivt för att främja en god närvaro och förebygga återkommande frånvaro

Aktivitet:

I ett led att hitta tillbaka till en fungerande struktur gällande skolans närvaroarbete tog elevhälsan över ansvaret att identifiera elevers eventuella frånvaro och i dialog med mentorer komma fram till eventuella nödvändiga åtgärder/insatser.

Utvärdering:

Arbetet med elevers närvaro/frånvaro blev tydligare för verksamheten, men kommer att under hösten -22 landa tillbaka på mentorer med stöttning av Elevhälsan.

➤ Mål:

Vi arbetar för att stärka Vi-känslan på skolan. Detta ska ske mellan årskurser inom inriktningarna och mellan inriktningar, och delvis i samverkan med Elevrådet och Skyddsrådet.

Aktivitet:

Introduktionsdagar och fler aktiviteter på internatet.

Utvärdering:

Båda nämnda aktiviteter har uppskattats av eleverna. Eleverna i årskurs ett önskar dock både fler aktiviteter på internatet samt utökade introduktionsdagar när de går in i nya klasser i samband med att de går in på sina inriktningar under vårterminen. Detta tas med i planeringen inför kommande läsår.

➤ **Mål:**

All personal reagerar och har kunskap kring hur de ska agera när elever blir utsatta för kränkningar, mobbning, hot eller våld i skolan.

Aktivitet:

Normkritik skulle ha införts som en stående punkt på gymnasiemötena där samtlig pedagogisk personal deltog, för att medvetengöra och utveckla personalens kunskap om normer och normkritik.

Utvärdering:

Denna punkt försvann efter de första två mötena och även mitterminsavstämningen uteblev. Inför höstterminen -22 så har punkten *normkritik & värdegrund* införts på dagordningen och ansvaret för utvärdering av detta arbete ansvarar ledningen för.

➤ **Mål:**

Att skolans värdegrund, planen mot diskriminering och kränkande behandling och rutinen för kränkingsanmälningar är väl kända för alla elever och all personal.

Aktivitet:

Insatser gjordes för att se till att alla elever skulle känna till skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Utvärdering:

Dessa insatser kunde vi via trygghetsenkäten se lett till att 74,1% av eleverna upplevde sig ha fått information om planen mot diskriminering och kränkande behandling, 18% uppgav att de inte fått information, jämfört med föregående läsår där 33,3% uppgav att de fått information om planen samt 43,8% uppgav att de inte visste om de fått information.

Konkreta åtgärder beskrivs på sidan 19 ff.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Utvärdering av läsårets plan mot diskriminering och kränkande behandling görs av samtlig personal med huvudsakligt ansvar hos skolläningen tillsammans med Elevhälsan.

Planen ska utvärderas vid läsårets slut.

Som underlag för utvärderingen används:

Från elever:

Trivselenkät, eventuella externa enkäter, TTF, elevråd, skyddsråd, utvecklingssamtal, tematiska arbeten, internatråd samt resultat från fokusgrupper.

Från vårdnadshavare:

Utvecklingssamtal och kontakt med mentorn.

Från personal:

EHT, APT, personalmöten, resultat från fokusgrupper, pedagogisk handledning från elevhälsan, avvikelser och incidentrapporter samt personalenkäten.

Ansvarig för att årets plan utvärderas:

Rektor i samverkan med Elevhälsan.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Elever görs delaktiga i kartläggningen genom trygghetsenkäten, eventuellt övriga externa enkäter, på TTF, elevråd, skyddsråd, fokusgrupper, internatråd och genom individuella samtal med lärare, ledning och/ eller elevhälsa.

Föräldrar görs delaktiga genom föräldramöten, utvecklingssamtal samt eventuell kontakt med mentor eller övrig skola.

Personalen görs delaktiga genom personalmöten, APT, EHT samt gemensamma fokusgrupper med elever.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsvariation, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Personal försöker fånga upp elevernas tankar och åsikter kring diskrimineringsgrunderna genom ovan beskrivna forum samt den dagliga kontakten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen involveras genom att vara med och fånga upp elevernas tankar och åsikter, men även genom att vara delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet gällande diskriminering och kränkande behandling.

Resultat och analys

Resultat i form av synpunkter framkommer kontinuerligt under terminen och sammanställs inför revidering av planen.

Främjande insatser

“Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten. Det främjande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten” (Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Skolverket 2017)

På Öknaskolan genomförs det övergripande främjande insatser i form av introduktionsdagar för elever i början av varje läsår. Målsättningen är att öka gemenskapen och Vi-känslan över gränserna mellan inriktningar och årskurser samt att lära känna skolmiljön och personalen. För vårdnadshavare har vi möten där målet är att öka deras insyn och delaktighet i skolan. Det är ytterst viktigt för skolan att arbetet med likabehandling även inkluderar hemmen.

Öknaskolan har Timme till förfogande (TTF) på schemat för att ge utrymme till värdegrundsarbete. Syften med TTF är att stärka trivsel, trygghet, studieresultat samt att underlätta informationsflödet. Det finns en gemensam planering för TTF, och elevrådgivarna har då ett särskilt uppdrag att arbeta aktivt med värdegrundsfrågor. I övrigt är värdegrundsarbetet givetvis allas ansvar.

Öknaskolan har Elevråd och Skyddsråd där eleverna är delaktiga i skolans verksamhet. Elevrådet är elevernas egen mötesarena där frågor, idéer och synpunkter på utbildningen kan tas upp för att sedan föras vidare till skolledningen. Skyddsrådet arbetar med den psykosociala och fysiska arbetsmiljön. Elevrepresentanter från Skyddsrådet deltar i SNB:s skyddskommittémöten. Elevernas aktiva deltagande i dessa råd uppmuntras och är viktig på Öknaskolan. Vid dessa möten deltar alltid personalrepresentanter för att underlätta för eleverna samt för att informationsflödet till och från råden ska fungera bra.

Under uppstarten av höstterminen 2022 kommer ett arbete att göras för att gå igenom den nya läroplanen gällande Sexualitet, Samtycke & Relationer med skolans personal. Övriga insatser kommer att anpassas och planeras för att personal ska kunna implementera undervisningen på bästa sätt. Att Sexualitet, Samtycke & Relationer har implementerats i berörd undervisning samt ämnesöverskridande kommer att utvärderas både i samtal med personal och elever innan terminsavslut -22, där ansvaret för utvärderingen ligger hos rektor.

Ett internatråd kommer att upprättas under höstterminen, för att skapa en arena för eleverna som bor på internatet att lyfta fram frågor, funderingar, förslag eller synpunkter.

Gemensamt för samtliga diskrimineringsgrunder är även att alla elever behandlas lika oavsett kön eller könsöverskridande uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, eventuell funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder och erbjuds lika möjligheter. Genom medvetna, systematiska och kontinuerliga samtal kring de olika diskrimineringsgrunderna under bl.a. TTF och övriga lektioner tydliggör personalen läroplanens grundläggande värden

och innehållet i diskrimineringslagen. Läroplanens grundläggande värden är ett naturligt inslag i den dagliga verksamheten.

Kön: att någon är kvinna eller man

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Främjande åtgärder

Skolans bibliotek erbjuder litteratur kring olika identitetsuttryck.

Skolan har även könsneutrala toaletter och arbetar kontinuerligt med normer och normkritiskt tänkande både via självreflekterande samtal inom personalgruppen samt via normkritiskt arbete med elever samt skolan i stort. Elevhälsan kommer även att arbeta med skolans värdegrund tillsammans med hela skolan under året, vilket innefattar ett mer djupgående normkritiskt arbete.

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Främjande åtgärder:

Skolan uppmärksammar olika högtider med olika etniskt ursprung.

Skolan arbetar kontinuerligt med normer och normkritiskt tänkande både via självreflekterande samtal inom personalgruppen samt via normkritiskt arbete med elever samt skolan i stort. Elevhälsan kommer även att arbeta med skolans värdegrund tillsammans med hela skolan under året, vilket innefattar ett mer djupgående normkritiskt arbete.

Vid behov anlitar vi tolkar/översättare för att främja alla vårdnadshavare och elevers deltagande i verksamheten.

Religion eller annan trosuppfattning: religion eller en annan trosuppfattning, exempelvis muslimer, kristna, judar, buddister och ateister

Främjande åtgärder:

Specialkost erbjuds elever som av religiösa eller livsåskådningsskäl undviker vissa råvaror.

Skolan visar extra hänsyn till ansökningar om ledighet i samband med religiösa helgdagar och högtider.

Vi uppmuntrar elever och vårdnadshavare att uttrycka vad som är viktigt för verksamheten att ta hänsyn till vad gäller elevens specifika traditioner/kulturella ritualer
Skolan uppmärksammar olika högtider med olika etniska och religiösa ursprung.

Funktionsvariation: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Främjande åtgärder:

Personalen arbetar för att alla elever ska ha lika möjligheter att delta i skolans verksamhet, oavsett funktionsvariation. Vid planering av skolans verksamhet ska konsekvenserna för elever med olika funktionsvariationer beaktas samt adekvata hjälpmedel erbjudas.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Främjande åtgärder:

Biblioteket erbjuder litteratur kring olika former av familjekonstellationer och sexuella läggningar.

Skolan arbetar kontinuerligt med normer och normkritiskt tänkande både via självreflekterande samtal inom personalgruppen samt via normkritiskt arbete med elever samt skolan i stort. Elevhälsan kommer även att arbeta med skolans värdegrund tillsammans med hela skolan under året, vilket innefattar ett mer djupgående normkritiskt arbete.

Den samlade elevhälsan jobbar aktivt för att bidra till utökad kunskap kring sexualitet och olika sexuella läggningar för våra elever.

Ålder: uppnådd levnadslängd

Främjande åtgärder:

Samtliga inom skolans verksamhet behandlas lika oavsett ålder och erbjuds lika möjligheter och stöd utifrån behov och förutsättningar.

Ansvarig

Hela arbetsgruppen

Datum när det ska vara klart

pågår under hela läsåret

Förebyggande åtgärder

“Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår ifrån identifierade faktorer. Det förebyggande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten.” (Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Skolverket 2017)

Mål:

- Skolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier, och annan kränkande behandling baserat på kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument i hela verksamheten och där elever ska känna till deras rättigheter och vem de ska vända sig till om så behövs.
- Elevernas känsla av trygghet och trivsel ska vara hög i hela verksamheten.
- Öknaskolan kommer under 2022/2023 fortsätta att arbeta för en ökad förståelse för och med skolans värdegrund bland såväl personal som elever och vårdnadshavare.
- Vi arbetar aktivt för att främja en god närvaro och förebygga återkommande frånvaro
- Vi arbetar för att stärka Vi-känslan på skolan. Detta ska ske mellan årskurser inom inriktningarna och mellan inriktningar, och delvis i samverkan med Elevrådet och Skyddsrådet.
- All personal reagerar och har kunskap kring hur de ska agera när elever blir utsatta för kränkningar, mobbning, hot eller våld i skolan.
- Att skolans värdegrund, planen mot diskriminering och kränkande behandling och rutinen för kränkningsanmälningar är väl kända för alla elever och all personal. Detta görs bl.a. på ”Timme till förfogande” enligt gemensam plan.

Tydliga anslag, riktade till eleverna, sätts upp på valda platser över hela området. Anslaget ska tydliggöra hur en anmälan om diskriminering eller kränkande behandling görs. Där framgår på ett enkelt sätt skolans tillvägagångssätt från anmälan till åtgärd och uppföljning

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Åtgärder inklusive utvärdering och uppföljning

I årets trygghetsenkät uttryckte nästan en tiondel av eleverna en bristande känsla av meningsfullhet i samband med sin skolgång. Skolan kommer därför att under läsåret 22/23 tydligare arbeta med elevernas möjlighet att påverka sin utbildning. Detta kommer att ske genom strukturerade samtal med eleverna på bland annat TTF: en. Resultaten kommer att mätas genom utvärdering av upplägg på TTF, elevs kontakt med elevhälsan samt genom trygghetsenkäten -23.

Under kommande läsår kommer *normkritik & värdegrund* att införas som stående punkt på gymnasiemötena där samtlig pedagogisk personal deltar var femte vecka för att medvetandegöra och utveckla personalens kunskap om värdegrunden. Det kommer även att göras en avstämning med samtlig personal för att se om det är något område som personalen önskar mer kunskap om, för att utveckla skolans arbete med värdegrundsfrågorna. Utvärdering av detta arbete kommer att göras av ledningen.

Elevhälsans organisation och tillvägagångssätt ska vara känt för alla på skolan och det ska finnas ett tydligt och tätt samarbete med resterande personalgrupp. För att skapa en struktur i detta kommer elevhälsan att via ett rullande schema bjuda in mentorer och instruktörer till Elevhälsoteamträffar för samtal och rådgivning. Utvärdering av denna insats kommer att göras under vårterminen -23 av elevhälsan.

Vi ska, tillsammans med eleverna, arbeta aktivt med skolans värdegrund och denna ska synliggöras både i och utanför klassrummen som påminnare kring hur vi ska vara gentemot varandra i syfte att skapa en trygg och lugn skolmiljö. Utvärderingen av elevernas känsla av delaktighet i detta arbete kommer att göras genom samtal på elevråd, skyddsråd samt via trygghetsenkäten.

Skolan arbetar kontinuerligt med trygghet och trivsel i klasserna och på skolan. Det metodiska arbetet är värderingsövningar, generellt och individuellt arbete för att förbättra närvaron, värdegrundsinriktade TTF-lektioner, elevhälsans hälsofrämjande arbete samt aktivt arbete med Skyddsråd och Elevråd.

Skolan har en kompetent personalgrupp och en förstärkt elevhälsa där personal stöttar och vägleder eleverna i god kommunikation och respektfullt bemötande. Skolan ska, genom aktivt arbete och kontinuerliga samtal, hjälpa eleverna att få ökad förståelse för hur de påverkar sin omgivning. Önskvärt beteende som eleverna uppvisar i samspel med sin omgivning lyfts och förstärks. Detta arbete kommer, utifrån resultaten av fokusgrupperna, att förtydligas och förstärkas i planering och uppföljning, genom exempelvis utökad vuxennärvaro i matsal och rastutrymmen, tydligare struktur kring värdegrundsarbetet på TTF och kompetensutveckling hos personalgrupp. Utvärdering av åtgärd görs med hjälp av informationsinsamling på elevråd, skyddsråd samt mötesforum med personal. Ansvarig för utvärdering av arbetet är rektor.

Skolan kommer att planerat vid personalmöten och andra utbildningsinsatser lyfta de olika åtgärderna som är aktuella utifrån den uppföljning som gjorts och därmed kontinuerligt görs. Ansvarig är rektor och i förekommande fall elevhälsan.

Personalen kommer omedelbart att reagera och vara uppmärksam på diskriminerande och kränkande behandling och vidta åtgärder enligt de rutiner som finns inom verksamheten och som alltid syftar till barnens bästa. All personal arbetar mot kränkningar, både att uppmärksamma och förebygga dem. Skolans rutiner för hur personal och elever anmäler, hanterar och agerar när kränkning har skett fungerar. Utvärdering av dessa rutiner samt personalens kompetens kring dessa frågor kommer att ske löpande under läsåret och ansvars för av rektor.

Utvecklingssamtalen är viktiga för att våra elever skall få en bra start och fortsätta gymnasiestudier. De ger också en god möjlighet att bygga viktiga relationer med eleverna och deras vårdnadshavare. Vi fortsätter att arbeta med rutiner och förankra det elevstödande arbetet hos arbetslagen. För att öka närvaron i skolan följer vi vår handlingsplan för ökad närvaro och har ett ständigt pågående samarbete med skolans internat. Arbetet med ökad närvaro fortsätter även under kommande läsår.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Arbetet sker under hela perioden för planen.

Åtgärdande del

Policy

På Öknaskolan och Sörmlands naturbruk ska nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling råda.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

På skolan skall närvarande personal uppmärksamma och reagera på sådant som kan uppfattas som kränkande behandling. I skolan ska elevhälsan finnas tillgänglig i verksamheten för att kunna fånga upp elever som mår dåligt samt arbeta konkret i verksamheten med värdegrundsfrågor. Personal som finns på plats ska vid behov hjälpa till att vägleda och stötta eleverna i deras kommunikation och konfliktlösning.

Temat trakasserier och kränkande behandling uppmärksammas kontinuerligt med hela elevgruppen dels individuellt vid behov och dels i grupp på exempelvis; TTF, under temarbeten samt på elevråd och skyddsråd. Öknaskolan har Elevråd och Skyddsråd där eleverna är delaktiga i skolans verksamhet. Elevrådet är elevernas egen mötesarena där frågor, idéer och synpunkter på utbildningen kan tas upp för att sedan föras vidare till skolledningen. Skyddsrådet arbetar med den psykosociala och fysiska arbetsmiljön. Elevrepresentanter från Skyddsrådet deltar i SNB:s skyddskommittémöten. Elevernas aktiva deltagande i dessa råd uppmuntras och är viktig på Öknaskolan. Syftet är att tidigt upptäcka negativa tendenser och uppmärksamma positiva beteenden. Vid dessa möten deltar alltid personalrepresentanter för att underlätta för eleverna samt för att informationsflödet till och från råden ska fungera bra.

Akuta åtgärder, uppföljning och dokumentation

Lärare och all annan personal på skolan, är skyldiga att anmäla om en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Detta enligt skollagen 6 kap 10 §. Rektor är sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen.

Följande rutin gäller på Öknaskolan när en elev anser sig utsatt för kränkande behandling och/eller trakasserier:

All skolans personal reagerar och agerar omgående.

Elevhälsan och rektor informeras omgående.

Aktuell person med eventuellt stöd av exempelvis elevhälsan fyller i formuläret *Anmälan kränkande behandling* via Drafit där ärendet går direkt vidare till rektor och upp till huvudman.

Kurator eller rektor informerar vårdnadshavare om eleven är under 18 år.

Rektor med stöd av elevhälsan har samtal med berörda elever och fyller i *Utredning kränkande behandling*. Utredningen ligger till grund för vidare ärendehandläggning. I utredning, åtgärder och uppföljning tar rektor hjälp av ytterligare kompetens såsom Elevhälsan.

För vidare information se rutin för *Anmälan kränkande behandling*.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Ansvar och handlingsplikt

Handlingsplikt:

Om en anställd på skolan får reda på att en elev känner sig kränkt eller mobbad har den anställda så kallad handlingsplikt. Handlingsplikt innebär att varje anställd som arbetar på skolan oavsett befattning har skyldighet att reagera, agera och anmäla kränkning/mobbning till rektor.

”Personalen har inte tystnadsplikt utan handlingsplikt!”

Befogade tillsägelser:

Innebär att skolans personal ibland måste tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven i fråga kan uppleva den som kränkande.

Enligt diskrimineringslagen har skolan skyldighet att se till att ingen elev kränks eller diskrimineras i skolan. Om och när vi på Öknaskolan får kännedom om att en elev känner sig utsatt på något sätt, måste vi reagera och agera. Diskrimineringslagen kräver att skolan omedelbart utreder och vidtar alla åtgärder som rimligen kan krävas för att förhindra fortsatta kränkningar. Vi ska också förebygga att det inte upprepas. Detta gäller all personal inom Sörmlands Naturbruk.

Lagstiftningen är tydlig med att om en elev känner sig utsatt för kränkningar, spelar det ingen roll om det hänt en eller flera gånger. Enskilda kränkningar måste tas på lika stort allvar, utredas och förhindras.

Viktigt!

**Det är alltid den elev som blivit utsatt som
avgör vad som är kränkande för just hen.
Att inte bli tagen på allvar innebär ytterligare
en kränkning för eleven!**

Definitioner i arbetet med likabehandling

Definitionerna här är hämtade från diskrimineringsombudsmannen samt Region Sörmlands dokument Trakasserier och kränkande särbehandling – övergripande rutiner.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Kränkande särbehandling

Kränkande särbehandling är återkommande klandervärda eller negativt präglade handlingar som riktas mot enskilda elever på ett personligt kränkande sätt och kan leda till att eleven ställs utanför skolans gemenskap. Exempel är förtal, utfrysning, medvetna förolämpningar och mobbing.

Mobbning

Mobbning skiljer sig från andra konflikter genom att mobbaren sätter sig över den utsatte och därigenom utövar sin makt över den andre. För att definieras som mobbing ska de negativa handlingarna upprepas över tid och inte förväxlas med tillfälliga meningsmotsättningar och samarbetsproblem i allmänhet.

Det gemensamma för trakasserier och kränkande särbehandling är att det innebär att en person förolämpas, hotas, kränks eller blir illa behandlad. Trakasserier kan begränsa sig till en enskild händelse till skillnad från den kränkande särbehandlingen som är återkommande.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av de i lag skyddade diskrimineringsgrunderna;

Kön

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Funktionsnedsättning

Sexuell läggning

Ålder

Trakasserierna kan bland annat bestå i att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "etniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad vid skällsord eller personangrepp. Det kan även vara fråga om osynliggörande eller undanhållande av information som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, förslag, skämt, jargong, bilder eller filmer som är sexuellt anspelade och upplevs nedvärderande.

Trakasserier är ett beteende som är ovälkommet. Vad som är ovälkommet kan variera från person till person. Samma beteende kan utgöra trakasserier av en person medan en annan person inte alls behöver bli illa berörd.